

Bir Mesleki Eğitim Kurumu Olarak Polis Meslek Yüksek Okulları

Tuncay Güloğlu*

Özet: Bir mesleki eğitim kuruluğu olan Polis Meslek Yüksekokulları incelemenin temelini oluşturmaktadır. Çalışmada, Polis kavramı, polis eğitimi, ülkemizde polis eğitiminin tarihi gelişimi açıklanmakta ve 2001 yılında kurulan Polis Meslek Yüksekokulları çeşitli yönleriyle incelenmektedir.

Anahtar kelimeler: Polis Meslek Yüksekokulları, Polis Eğitimi, Polis, Polis Akademisi, Mesleki Eğitim.

Giriş

Dünya özellikle 1990'lı yıllardan itibaren, giderek artan bir rekabet ortamına girmiştir. Küreselleşme ile birlikte değişen sosyo-ekonomik koşullar, yeni teknolojilerin yaygınlık kazanması, bilgi ekonomisine geçişin yaşanması, tüketim eğilimlerinin değişmesi, şehirleşme hızındaki artışlar ve işsizlik sorunu bütün ülkeleri etkilemiştir. Bu ortamda önümüzdeki yıllarda insan gücünün nitelik boyutunun daha fazla öne çıkacağı tahmin edilmektedir. Özellikle artan küresel rekabet ve kalite devrimi de bunu zorunlu kılmaktadır.

Günümüzde bir ülkenin kalkınmışlık düzeyini belirlemede kullanılan en önemli ölçülerden biri o ülkenin sahip olduğu insan kaynaklarının niteliğidir. Genel olarak bakıldığında, gelişmiş ülkeler, ulusal kalkınma çabalarının gerektirdiği insan kaynaklarını istenen nitelik ve nicelikte yetiştirmiş durumdadır. Buna karşılık, geri kalmış ülkelerin çoğu, ekonomilerinin gereksinim duyduğu insan kaynaklarını yetiştirme konusunda ciddi bunalım yaşamaktadır (TÜSİAD, 1999: 19).

* Yrd. Doç. Dr. T. Güloğlu Kocaeli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğretim üyesidir.

Diğer yandan, ölkemizin dünya ekonomileriyle rekabet edebilir hale gelmesi için nitelikli insan gücü yetiştirilmesi kaçınılmazdır. Bilgi üretecek ve bilgi teknolojilerini kullanacak insan kaynaklarının geliştirilmesi ise ancak mesleki eğitim ile sağlanabilir. Günümüzde sadece özel sektör için değil kamu sektöründe de kalite ve verimliliği artırmak büyük önem kazanmıştır. Bu nedenle kamu kesiminde hizmet vereceklerin de meslekleriyle ilgili yeterli eğitimi almaları gerekmektedir. Polis mesleği de kendine özgü eğitim gerektiren bir meslektir. Ülkemizde de Polis eğitiminin kalitesini yükseltmeye yönelik son yıllarda yoğun çabalar söz konusudur. Bu çalışmada da bu konuda önemli bir adım olan aynı zamanda bir mesleki eğitim kurumu olan Polis Meslek Yüksek Okulları (PMYO) incelenmeye çalışılacaktır.

1. Eğitim ve Mesleki Eğitim Kavramları

Eğitim, genel anlamda yetenek, bilgilendirme ve beceri geliştirme süreci olup, “öğretme” ve “öğrenme” olgusunu da içermektedir (Fındıklı, 2001: 15).

Eğitim ve yetiştirme kavramları anlam olarak yakın olsalar da aralarında belirgin bir fark vardır. Bu ayırımı göre eğitim (education) sözcüğü eğitim kurumlarında verilen genel eğitimi; yetiştirme (training) kavramı ise, meslek okullarında mesleki bir amaçla verilen uzmanlık eğitimini ifade etmektedir (Fındıklı, 2001: 16).

Toplumsal kalkınmayı gerçekleştirebilecek nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi büyük ölçüde eğitim sisteminin görevidir (TÜSIAD, 1999: 19). Nitelikli insan gücü nitelikli bir eğitim ile mümkündür. Nitelikli eğitim ise, ezbere dayanan bilgi aktarımından çok, düşünmeyi, muhakemeyi ve araştırmayı özendiren, aynı zamanda “iyi insan-iyi vatandaş” olma formasyonuna yardım eden bir eğitimidir (Fındıklı, 2001: 16).

UNESCO, 1970 yılını eğitim yılı ilan etmiş ve bu amaçla bir tasarı hazırlamıştır. Bu tasarıda řu ifadelere yer verilmiştir (Bakan-Bulut, 2001: 97):

- Eğitim okulda bitmez, bütün yaşam boyunca devam eder.
- Dünya sürekli bir değişim içindedir.
- Okulda öğrenilen bilgiler bir süre sonra yeterli olmamaya başlar.
- Yeni sorunları çözebilmek, yeni eğitim gerektirir

Genel olarak kişinin ruhi ve zihni kapasitesini geliştiren, onun çevresi ile olan iletişimini artıran, bilgi, beceri ve ihtisas kazandıran ve kişiyi daha verimli ve üretken kılan bir vasıta olarak tanımlanan eğitim içinde günümüzde mesleki eğitimin önemi artmaktadır (Serter, 1994: 140).

Ferdin iş hayatındaki belirli bir meslek alanında üretici olarak herhangi bir statü ile yer alabilmesi için gerekli asgari yeterliliğe ve genel meslek kültürüne sahip olmasını mümkün kılan eğitime mesleki eğitim denir. Mesleki eğitim, hem işgücünün

vasıf düzeyini yükseltmekte hem de etkinliğini artırmaktadır (Yazgan, 1996: 68).

Son yıllarda artan işsizlik ile birlikte bütün dünyada mesleki eğitim kurumlarına olan ilgi artmıştır. Genel (klasik) eğitimden mesleki eğitime doğru artan bir yönelme görülmektedir.

2. Polis Kavramı

Polis sözcüğünün kökeni Latince’de “Politia” (devlet) eski Yunanca’da ise “Polis” (şehir, devlet, site) olarak karşımıza çıkmaktadır (Altınar, Bozkurt ve Topkaya, 2001: 5). Bugün anladığımız anlamda polis sözcüğü ilk defa İngiltere’de “Marine Police” (Deniz Polisi) olarak 1790 yılında karşımıza çıkmaktadır. Bu örgütün görevi yalnızca Londra limanındaki gemileri korumaktı. Polis terimi İskoçya’da da 1700’lü yıllarda kullanılmaktaydı, ancak bu kelime günümüzdeki polis kavramını değil, bazı yerel yönetim makamlarını ifade ediyordu (Altınar, Bozkurt ve Topkaya, 2001: 6).

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu polisi “yasaların uygulanmasından sorumludur” biçiminde tanımlamaktadır (Erdem, 2001: 367).

Avrupa Konseyi Parlamentosu’nun 1979 tarihli ve 690 sayılı kararıyla açıkladığı Polis Hakkındaki Bildirisinde, polis “kendisine verilmiş görevleri vatandaşlarını ve toplumu, şiddet mülke zarar verme ve kanunla tanımlanmış diğer haksızlıklara karşı koruyarak yerine getirmekle yükümlü olan kişidir” şeklinde tanımlanmıştır (Erdem, 2001: 368).

Polisin ne olduğu ve rolünün tanımlamaları cemiyetin sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik değişmelerine paralel olarak da çeşitlilik kazanmaktadır. Ancak polis teşkilatları ülkeden ülkeye farklılıklar gösterse de onun niçin var olduğu yada var olması gerektiği sorusuna ortak bir cevap bulunabilir.

3. Polis Eğitimi

Polis eğitimi genel eğitimin bir parçası olmakla birlikte, mesleki bir eğitim olması sebebiyle genel eğitimden ayrılmakta ve kendisine özgü nitelikler arz etmektedir. Nitekim mesleki özelliği dolayısıyla polis eğitimi bütün dünyada genel eğitimin dışında tutulmuştur (Fındıklı, 2001: 17).

Polis eğitiminde amaç, öğrenciye yalnız mesleki bilgi ve davranışlar kazandırmak değil, bunun yanında özgür düşünebilme, iyi muhakeme edebilme, süratli ve sağlıklı karar verebilme yeteneğine sahip, değişen toplum şartlarına uyabilen polisler yetiştirmektir (Fındıklı, 2001: 17).

Polis eğitimi ruh-beden ve kafa bütünlüğünü gerektiren bir eğitimidir. Bu bütün-

lük sağlanmazsa yani gönül, kafa ve kol gücü uyum içinde olmazsa polis eğitimin-den istenilen verim elde edilemez.

Günümüzde terör ve suçla mücadele etmek yalnız teknik mücadele değil, bir beyin ve bilgi mücadelesidir. Bu nedenle, polis eğitiminde polisin kol gücüyle birlikte, bilgi gücünü artırmak ve “fikri” potansiyelini, fiziki gücünün önüne geçirmeye çalışmak gerekir. Çünkü, çağdaş polis kol gücü veya fiziki gücünden çok, kafa gücü veya bilgi gücüyle görev yapmaktadır (Fındıklı, 2001: 18).

4. Ülkemizde Polis Eğitiminin Gelişimi

Türkiye’de 20. yüzyılın başından itibaren hizmet öncesi eğitim veren polis okullarının açıldığını görmekteyiz. İlk Polis Okulu Rumeli Islahatı sırasında 1907’de Selanik’te açılmıştır. Ancak, 2. Meşrutiyetin ilanından sonra bu okulun eğitimine son verilmiş, 1909 yılında da Yıldız Sarayının Mabeyn Dairesinde İstanbul Polis Okulu faaliyete geçmiştir. İstanbul Polis Okuluna ilaveten 1923 yılında Konya’da ve 1926 yılında da Trabzon’da birer Polis Okulu daha açılmıştır (Altınar, Bozkurt ve Topkaya, 2001: 122). Daha sonra yurdun her yanına yayılan Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı Polis Okullarının sayısı son mezunlarını verdiği 2001 yılında 25’e ulaşmıştır.

2001 yılına kadar varlıklarını sürdüren Polis Okullarının öğrenci kaynağını orta-öğretim mezunları arasında yapılan sınavda başarılı olanlar teşkil etmekteydi. Dokuz aylık bir eğitim veren Polis Okullarında bu süre içerisinde öğrencilere hukuk, mesleki ve uygulamalı dersler okutulmaktaydı. Eğitici kadrosunu ise Öğretmen Emniyet Müdürleri ile Polis Akademi Mezunları oluşturmaktaydı. Mezunlar ise aday polis memuru olarak Emniyet Teşkilatına katılmaktaydılar (Çetiner, 2001: 262).

Polis Okulları haricinde polis eğitimi ile ilgili ülkemizde 2 önemli kurum daha bulunmaktadır. Bu kurumlar Polis Koleji ve Polis Akademisidir. Polis Koleji 15 Haziran 1938 tarihinde ve 3452 sayılı Kanun’la kurulmuştur. 1950 yılında eğitimin bozulması nedeniyle faaliyetine son verilmiş ise de, 1958 yılında öğrenime tekrar açılmıştır (Altınar, Bozkurt ve Topkaya, 2001: 90). Polis Koleji lise seviyesinde eğitim veren müfredat olarak Milli Eğitim Bakanlığına, yönetim açısından ise İçişleri Bakanlığının Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı olan ve yabancı dil ağırlıklı eğitim veren bir okuldur. Sadece Ankara’da bir tane olan Polis Kolejinde, Fen Lisesi ayarında bir eğitim verilmektedir. Polis Kolejinin öğrenci kaynağını, 8 yıllık ilköğretimi tamamlayan diploma notu 3’ün üzerinde olan öğrenciler arasından, Mülakat, Beden Eğitimi ve Yazılı sınavlarda başarılı olanlar oluşturmaktadır. Polis Kolejini başarıyla tamamlayanlar Polis Akademisinde lisans eğitimine geçmektedir (Çetiner, 2001: 261).

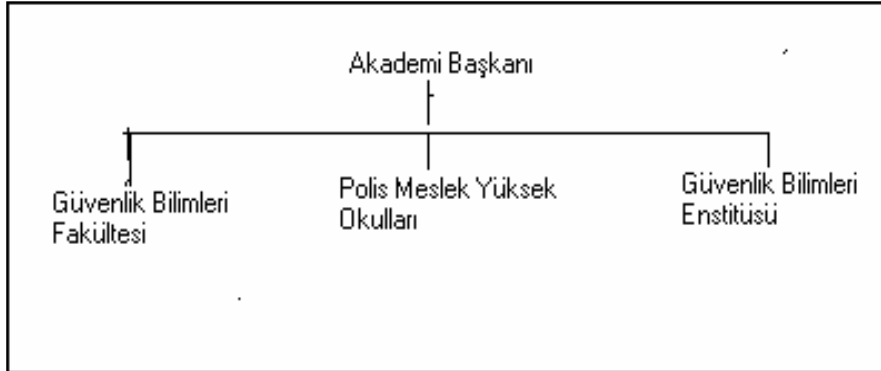
Bugünkü adıyla Polis Akademisi emniyet hizmetlerinin, amir ve yönetici kademelerinde verimli bir şekilde çalışacak kültürlü, mesleki beceri ve davranışlara sa-

hip, Yasalara Atatürk İlke ve İnkılaplarına bağlı, disiplinli polis amirleri yetiştir-
mek üzere 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 18. maddesine istinaden 1937
yılında Polis Enstitüsü adıyla kurulmuştur. İki yıllık mesleki yüksek tahsil eğitimi
veren niteliği, 1961 ders yılına kadar sürmüş 1962 yılında eğitim üç yıla çıkarıl-
mıştır. 1980 yılında da eğitim süresi 4 yıl olarak belirlenmiştir (Altınar, Bozkurt ve
Topkaya, 2001: 104). 28 Kasım 1984 tarih ve 3087 sayılı Polis Yüksek Öğrenim
Kanunu ile akademik bir yapıya kavuşturulan Polis Akademisi Emniyet Teşkilatına
orta ve üst düzeyde amir yetiştiren, Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı lisans seviye-
sinde eğitim veren bir okul durumuna gelmiştir. Akademi mezunları aday komiser
yardımcısı olarak Emniyet Teşkilatında göreve başlamaktadırlar (Koca, 2001: 361).

Son olarak 2001 yılında yürürlüğe giren 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanu-
nu ile Polis Akademisi Başkanlığı, bünyesinde Güvenlik Bilimleri Fakültesi, Güven-
lik Bilimleri Enstitüsü ve Polis Meslek Yüksek Okulları bulunan bir yüksek öğretim
kurumu haline gelmiş ve bu kanunla birlikte kurulan Güvenlik Bilimleri Fakültesine
amir yetiştirme görevi verilmiştir (Polis Yüksek Öğretim Kanunu, 2001).

Günümüzde Polis Akademisi başkanlığına bağlı olan Güvenlik Bilimleri Fakül-
tesinde hukuk, mesleki uygulamalı dersler, psikoloji alanında dersler, yabancı dil,
Türk Dili ve Edebiyatı ile Atatürk İlkeleri ve İnkılap tarihi dersleri okutulmaktadır.
Polis Akademisine bağlı Güvenlik bilimleri Fakültesinin eğitim kadrosu bilimsel
hüviyeti olan öğretim üyeleri ile konularında uzman Emniyet müdürlerinden oluş-
maktadır (Çetiner, 2001: 262).

Tablo 1 : Polis Akademisi Başkanlığı'nın Örgütlenmesi

Kaynak: Polis Akademisi Akademik Organları, [www.pa.edu.tr/tr/baskanlik/index.php? sayfa: 3](http://www.pa.edu.tr/tr/baskanlik/index.php?sayfa:3),
(31.01.2003).

Bu Kanuna göre Polis Akademisi Başkalgına bağlı olarak kurulan Güvenlik Bilimleri Fakóltesi, Emniyet Teşkilatının amir ihtiyacını karşılayan 4 yıllık lisans eğitimi veren bir eğitim kurumu olurken; kurulan 20 Polis Meslek Y¼ksek Okulu Emniyet Teşkilatının ihtiyacı olan polis memurlarını yetiştirmek üzere 2 yıllık ön lisans eğitimi vermektedir. Ayrıca Teşkilatın ihtiyacı olan alanlarda Yüksek Lisans ve Doktora çalışmalarının yapılabilmesi için Güvenlik Bilimleri Enstitüsü oluşturulmuştur (Polis Akademisi, 2002a).

5. Polis Meslek Y¼ksek Okulları (PMYO)

5.1. Kuruluşu

PMYO 9.5.2001 tarih ve 24397 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4652 sayılı “Polis Y¼ksek Öğretim Kanunu” ile kurulmuştur. Bu Kanunla mevcut Polis Okullarında reform niteliğinde yapısal ve içeriksel değişikliklere gidilerek Emniyet Teşkilatının ihtiyacı olan polis Memurlarını yetiştirmek üzere, iki yıllık ön lisans düzeyinde, mesleki eğitim-öğretim yapan PMYO kurulmuştur (Polis Y¼ksek Öğretim Kanunu, 2001).

PMYO kurumsal olarak Polis Akademisi bünyesine dahil edilmiş ve Akademi Başkanı bu okulların bütün faaliyetlerinin yönetim, gözetim ve denetiminden sorumlu hale gelmiştir (Polis Y¼ksek Öğretim Kanunu, 2001).

PMYO'nın kuruluş amacı öğrencileri: (a) Atatürk İlke ve İnkılaplarına ve Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, (b) Devletin Ülkesi ve Milleti ile bölünmez bütünlüğüne duyarlı, (c) Türkiye Cumhuriyeti Devletine karşı ve görev sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getiren, (d) Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini taşıyan, Türk olmanın şeref ve sorumluluğunu duyan, (e) Toplum yararını şahsi menfaatinin üstünde tutan aile, ülke ve millet sevgisiyle dolu, (f) Emniyet Teşkilatının ilerlemesine yardımcı olabilecek nitelikte ilmi, mesleki, teknik bilgi ve beceri sahibi, (g) Polis olmanın şeref, gurur ve şuurunu taşıyan ve polis üniformasının gerektirdiği saygınlığı yürütebilen, (h) Hizmetin görülmesi esnasında karşılaşacağı sorunları Anayasa’ da belirlenen Cumhuriyetin nitelikleri doğrultusunda çözüm ve takip kabiliyeti gelişmiş, (ı) Mesleki kültürün ortak maddi ve manevi değerlerini benimseyen, (i) Beden, zihin, ruh, ahlak ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş, (j) Hizmetin kanunlara uygun olarak yapılması ve arzu edilen neticeye ulaşması için, inançlı ve şuurlu bir şekilde meslek disiplininin gerektirdiği tavır ve davranışları gösteren, (k) Sorumluluklarını yüklenilme şuuruna ve başarılı görevler yapabilme yeteneğine sahip, (l) Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Ülkesi ve Milletiyle bölünmez bütünlüğü bilincine sahip,

(m) İnsan haklarına saygılı, (n) Polis meslek etik kurallarına bağlı, meslek mensubu olarak yetiştirmek şeklinde belirlenmiştir (Polis Akademisi Başkanlığı, 2001a).

Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile mevcut sayısı 25'i bulan Polis Okulları 20'e indirilerek 2001-2002 eğitim-öğretim yılında PMYO olarak öğretime başlamıştır (Kesercioğlu, 2001: 473). Bu düzenleme ile Afyon, Bayburt, Bursa, İstanbul Etiler ve İzmir Bornova Polis Okulları da Polis Eğitim Merkezlerine dönüştürülmüştür.

Tablo 2 : 2001-2002 Eğitim-Öğretim Yılında Açılan Polis Meslek Yüksek Okulları

Sıra No	Okul Adı	Bulunduğu İl veya ilçe
1	Adile Sadullah Mermerci Polis Meslek Yüksek Okulu	İstanbul
2	A. Gaffar Okkan Polis Meslek Yüksek Okulu	Diyarbakır
3	Kemal Serhatlı Polis Meslek Yüksek Okulu	Adana
4	Kastamonu Polis Meslek Yüksek Okulu	Kastamonu
5	Gaziantep Polis Meslek Yüksek Okulu	Gaziantep
6	Şükrü Balcı Polis Meslek Yüksek Okulu	İstanbul
7	Nazilli Polis Meslek Yüksek Okulu	Nazilli
8	Malatya Polis Meslek Yüksek Okulu	Malatya
9	Elazığ Zülküf Açar Polis Meslek Yüksek Okulu	Elazığ
10	Kayseri Polis Meslek Yüksek Okulu	Kayseri
11	Erzincan Polis Meslek Yüksek Okulu	Erzincan
12	Rüştü Ünsal Polis Meslek Yüksek Okulu	İzmir
13	Erzurum Polis Meslek Yüksek Okulu	Erzurum
14	Samsun Polis Meslek Yüksek Okulu	Samsun
15	Aksaray Polis Meslek Yüksek Okulu	Aksaray
16	Niğde Polis Meslek Yüksek Okulu	Niğde
17	Trabzon Polis Meslek Yüksek Okulu	Trabzon
18	Yozgat Polis Meslek Yüksek Okulu	Yozgat
19	Aydın Polis Meslek Yüksek Okulu	Aydın
20	Balıkesir Polis Meslek Yüksek Okulu	Balıkesir

Kaynak: Polis Akademisi, Polis Meslek Yüksek Okulları Listesi, <http://www.pa.edu.tr/pmyo/index.php?Sayfa=liste> (17.01.2002).

PMYO bakıldığında Ankara'da mevcut PMY Okulu olmadığı görülmektedir. İstanbul ve Aydın'da ise 2 PMY Okulu mevcuttur. İzmir'de ise 1 PMY Okulu vardır. Bunun dışında Adana, Kayseri, Gaziantep, Diyarbakır ve Samsun gibi büyük illerimizde de Polis Meslek Yüksek Okulu vardır (Polis Akademisi, 2002b).

5.2. PMYO Öğrenci Kaynakları ve Giriş Koşulları

4652 sayılı Kanun PMYO öğrenci kaynağı olarak, Genel Lise, Erkek Teknik Öğretim, Kız Teknik Öğretim, Ticaret, Turizm öğrenimine bağlı okulları sayılmaktadır (Polis Yüksek Öğretim Kanunu, 2001).

Bu okullardan mezun olanlardan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ve o yıl içinde yapılan üniversiteye giriş sınav türlerinin en az birinden üniversitelerin yüksek okullarına girmek için yeterli asgari taban puanı alanlardan diğer temel başvuru şartları da uygun olanlar başvuruda bulunabilirler (Polis Akademisi, 2001).

Müracaat eden aday ilgili PMY Okulunda oluşturulan Aday Değerlendirme ve Seçme Kurulunca bizzat görülerek; fiziki görünüşü, bedeni dayanıklılığı, konuşma düzgünlüğü, kendine güven derecesi, temsil yeteneği, anlama ve ifade durumu değerlendirilerek yeterli görülürse “Polis Yüksek Okulu Öğrenci Adayı Olur” şeklinde karar verilir. “Polis Meslek Yüksek Okulu Öğrenci Adayı Olur” kararı alanlar başvuruda buldukları PMY Okulunda Polis Akademisi tarafından belirlenen tarihte yazılı sınava alınır, yazılı sınav; test olarak ve yeterlilik yarışma sınavı şeklinde yapılır. Sınavda başarılı olan adaylar geçici kayıtlı PMY Okullarında intibak eğitimine tabi tutulmakta bu süre içinde adayların tahkikatları yapılmakta ve sağlık kurul raporları aldırılmaktadır. Tahkikatları olumlu sonuçlanan ve sağlık kurul raporlarını alanlar PMY Okulu öğrencisi olarak kesin kayıtları yapılmaktadır (Polis Akademisi, 2001).

İlk olarak 2001-2002 Eğitim-Öğretim dönemi için PMYO’na öğrenci seçmek için 15 Eylül 2001 tarihinde yazılı sınav yapılmıştır. Bu sınava müracaat eden 39.047 adaydan 4.500 erkek ve 500 bayan toplam 5.000 asil aday ile 1.350 erkek 150 bayan toplam 1.500 yedek aday belirlenmiştir (Polis Akademisi Başkanlığı, 2001b: 15).

5.3. Polis Meslek Yüksek Okullarında Eğitim - Öğretim

Ön lisans düzeyinde eğitim ve öğretim veren PMY Okullarında teorik ve uygulamalı olarak haftalık 28 saat ders verilmektedir. Dersler yıllıktır ve 14 haftalık 2 dönem sürmektedir. Ders sayısı 1. sınıfta 15 ve 2. sınıfta 15 olmak üzere toplam 30 derstir (Polis Akademisi Başkanlığı, 2001b: 10).

PMY Okullarında derslerde 3 ara sınav ve 1 yıl sonu finali yapılmakta; ara sınav notlarının % 40’ı ile yıl sonu final sınav notunun % 60’ının toplanmasıyla öğrencinin başarı notu tespit edilmektedir (Polis Akademisi Başkanlığı, 2001b: 10).

PMY Okullarında daha önce 9 aylık eğitim veren Polis Okullarından farklı bir ders programı uygulanmaktadır.

Tablo 3 : Polis Okullarında Verilen Dersler

No	Dersin Adı	Kredi	No	Dersin Adı	Kredi
1	Anayasa	1	12	Kaçakçılıkla Mücadele	1
2	Ata. İlkeleri ve İnkılap Tarihi	1	13	Mesleki Yazışma Teknikleri	2
3	B. E. ve Yakın Sav. Taktikleri	3	14	Olay Yeri İncelenmesi	2
4	Bilgisayar	2	15	Önleyici Hizmetler	1
5	Ceza Hukuku	1	16	Polis Meslek Mevzuatı	1
6	CMUK	2	17	Poliste Haberleşme	1
7	Daktilo	2	18	Silah Bilgisi ve Atış	2
8	Devlet Güvenliği ve İstihbarat	1	19	Temel Trafik Bilgisi	1
9	Disiplin Hukuku ve Meslek Etiği	1	20	Top. Olaylar Ve Müd. Esasları	2
10	Halkla İlişkiler	1	21	Yanaşık Düzen	1
11	İnsan Hakları	1		Toplam	30

Kaynak: Polis Akademisi Başkanlığı.

Ders programları incelendiğinde Polis Okullarında mevcut olan Kaçakçılıkla Mücadele, Olay Yeri İnceleme, Poliste Haberleşme (Muhabere), Toplumsal Olaylar ve Müdahale Esasları ile Yanaşık Düzen derslerinin PMYO ders programlarında mevcut olmadığı görülmektedir (Tablo 3-4).

Buna karşılık Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersi 1. sınıfta 2 saate çıkarılmıştır, 3 saatlik bir ders olarak Polis Okullarında verilen Beden Eğitimi ve Yakın Savunma Taktikleri Dersi ayrılarak PMY Okullarında 1. ve 2. sınıflarda 2 saat Beden Eğitimi 2 saat Yakın Savunma Taktikleri olarak verilmektedir (Tablo 3-4).

PMY Okullarında Silah Bilgisi ve Atış, Yakın Savunma, Önleyici Polis Hizmetleri ve Polis Taktikleri ile Polisin Görev ve Yetkileri ve Etik gibi mesleki dersler yanında ön lisans için zorunlu olan Yabancı Dil ve Türk Dili dersleri ile bireysel gelişimi, hedef kitleyi tanımaya yönelik Davranış Bilimleri, Gelişim Psikolojisi ve Toplum Psikolojisi dersleri de verilmektedir (Polis Akademisi Başkanlığı, 2001: 3).

PMYO derslerinin içerisinde hukuk biliminin önemli bir ağırlığı vardır. Mezun olan bir PMYO öğrencisi 1. sınıfta Hukukun Başlangıcı, Ceza Hukuku (Genel), Polis Meslek Hukuku ve Disiplin Hukuku olmak üzere haftada 8 saat, 2. sınıfta da Ceza Hukuku (Özel), Ceza Muhakemeleri Usul Hukuku ve Medeni Hukuk, olmak üzere haftada 6 saat hukuk eğitimi alarak mezun olmuş olacaktır.

Ders programına bakıldığında polis mesleği için önem taşıyan mesleki derslerin 2 yıl okutulduğu görülmektedir. Bunlar Beden Eğitimi, Yakın Savunma, Silah Bilgisi ve Atış dersleridir. Yabancı Dil eğitimi de 2 yıl süreyle verilmektedir.

Tablo 4 : Polis Meslek Yüksek Okullarında Verilen Dersler

No	1. Sınıflar	HDS	2. Sınıflar	HDS
1	Hukuk Başlangıcı	2	Önleyici Polis Hiz. ve Polis Taktikleri	2
2	Gelişim Psikolojisi	2	Toplum Psikolojisi	2
3	Devletin Yapısı ve Nitelikleri	2	Davranış Bilimleri	1
4	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2	Yabancı Dil	2
5	Yabancı Dil	2	Ceza Hukuku	2
6	Ceza Hukuku(Genel)	2	Temel Trafik Bil.	2
7	İnsan Hakları ve Kamu Hürriyetleri	1	İnsan Hakları ve Kamu Hürriyetleri	1
8	Beden Eğitimi	2	Beden Eğitimi	2
9	Yakın Savunma	2	Yakın Savunma	2
10	Silah Bilgisi Ve Atış	2	Silah Bilgisi ve Atış	2
11	Emniyet Teşkilatı (P.M.H.)	2	Polisin Görevleri ve Meslek Etiği	2
12	Türk Dili	2	Mesleki.Tek.Yazışma ve Bilgisayar	2
13	Disiplin Hukuku	2	CMUK	2
14	Devletin Güvenliği ve Haber Alma	2	Suç Or. ve Kov. Usulu.	
15	Halkla İlişkiler	1	Medeni Hukuk (Kişisel Hukuk)	2
	Toplam	28	Toplam	28

Kaynak: Şükrü Balcı Polis Meslek Yüksek Okulu, Eğitim, <http://www.isbpmyo.edu.tr.html>.2003.

PMY Okullarında uygulamalı eğitimler büyük önem taşımaktadır. Bu eğitimlerde temel hedef her öğrencinin “yaparak öğrenmesi” kuralıdır. Bu amaçla bu okullarda uygulamalı eğitim karakolları da bulunmakta; telsiz, alkolmetre, takometre, radar gibi araç ve gereçler temin edilerek uygulamalar yapılmaktadır. Ayrıca İl Emniyet Müdürlükleri’nden uyuşturucu ve patlayıcı madde örnekleri gibi materyaller temin edilmektedir (Polis Akademisi Başkanlığı, 2002).

PMYO öğrencileri 1. sınıfı tamamladıkları yaz döneminde 5 haftalık “uygulamalı mesleki eğitime” tabi tutulmaktadır. Öğrenciler tatilde kendi buldukları yerlerdeki polis merkezlerinde staj yapmakta okulda öğrendikleri teorik bilgileri pratik olarak uygulama imkanı bulabilmektedirler (Polis Akademisi Başkanlığı, 2002).

PMY Okullarının eğitim süresi birçok batı ülkesine göre oldukça kısadır. Örneğin: Almanya Baden Württemberg - Villingen Schvenningen Polis Meslek Okulunda eğitim süresi 3 yıldır ve 3 yılın içinde temel eğitimden sonra 9 ay pratik eğitim verilmektedir (Erdoğan, 2002: 2). Bu bakımdan ülkemizde ileriki günlerde polis eğitiminin teorik ve pratik olarak süresinin uzatılması düşünülmelidir. Yine aynı o-

kulda ders çeşitliliğinin oldukça fazla olduğu görülmektedir. Ders programları karşılaştırıldığında İşletme Ekonomisi Eğitimi, Enformatik, Politik Bilimler ve Sosyoloji gibi PMY Okullarında mevcut olmayan dersler göze çarpmaktadır. Ayrıca bu okullarda dersler bizim PMY Okullarından farklı olarak temel kabul edilen 4 ana branşta yapılmaktadır. Bu branşlar Yönetim ve Görev Bilimi, Kriminal, Hukuk ve Toplum bilimleridir. Uzmanlaşmanın arttığı günümüzde Türkiye’de de PMY Okullarında benzer bir branşlaşma gereği mevcuttur (Erdoğan, 2002: 2).

Tablo 5 : Villingen - Schvenningen Polis Meslek Yüksek Okulu Yıllık Dersler ve Saatleri

Dersler	(1)	(2)	Dersler	(1)	(2)
İdare Bilimi	66	34	Sosyoloji	32	17
Meslek Bilgisi	66	34	Psikoloji	48	51
Trafik Bilimi	99	32	Politik Bilimler	51	64
Yakın Savunma ve Spor	99	82	Enformatik	33	-
Kriminoloji	66	33	İşletme Ekonomisi	51	-
Kriminalistik	99	66	Metodik Çalışma	17	-
Kriminal Teknikler	66	17	Meslek Etiği	22	-
Ceza Hukuku	50	33	Yabancı Dil	66	-
Ceza Usul Hukuku	66	-	Proje Çalışması	90	-
İdare Hukuku	16	33	Branşlaşma Eğitimi	-	396
Anayasa Hukuku	50	-	Diploma Çalışması	-	36
Polis Yönetimi Hukuku	66	-	Toplam	1219	1092
Hukuk Başlangıcı	-	99			

1: Hazırlık Eğitimi; 2: Temel Eğitim

Kaynak: Erdoğan (2002).

Polis Meslek Yüksek Okullarında eğitim parasız, yatılı ve resmi üniformalıdır. Öğrencilerin iâşe, ibate ve sağlık giderleri ile diğer istihkakları devletçe karşılanmaktadır. PMYO alınan öğrenciler bölgelerinin dışındaki bir PMY Okulunda eğitime başlamakta böylece, yurdumuzun değişik bölgelerinin de görmek, sosyo-kültürel farklılıkları yaşamak, aile bağ ve sorumlulukları altında kalmadan daha çok eğitim ve öğretime yönelmek durumunda bırakılmaktadır (Altınar, Bozkurt ve Topkaya, 2001: 140; Polis Akademisi Başkanlığı, 2001b: 3).

Öğrenim süresi içerisinde başarılı olan öğrenciler emniyet teşkilatı kadrolarına aday polis memuru olarak atanmaktadır (Altınar, Bozkurt ve Topkaya, 2001: 140).

5.4. Polis Meslek Yüksek Okullarında Eğitim-Öğretim Kadrosu

4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Polis Akademisi Başkanlığında öğretim elemanı kadroları da ihdas edilmiştir. Bu kadroların 49'u Profesör kadrosu, 83'ü çeşitli derecelerde Doçent kadroları, 119'u da Yardımcı Doçent kadrosudur. Ayrıca önemli sayıda öğretim görevlisi, okutman, uzman ve araştırma görevlisi kadrosu da mevcuttur (Polis Yüksek Öğretim Kanunu, 2001).

PMY Okullarında mesleki derslere Emniyet Müdürü rütbesinde Öğretim Görevlileri, Emniyet Amirleri, Baş Komiserler ve Komiserler girmektedir. Bir çok PMY Okulunda aynı zamanda üniversitelerin çeşitli Fakültelerinde öğretim üyesi olan Profesörler, Doçentler ve Yardımcı Doçentler ders vermektedir (Şükrü Balcı Polis Meslek Yüksek Okulu, 2002).

Tablo 5 : İstanbul Şükrü Balcı PMY Okulunda Akademisyenlerin Verdikleri Dersler

Ünvanı	Verdiği Ders	Ünvanı	Verdiği Ders
Prof. Dr.	CMUK	Doç. Dr.	Devlet Yapısı ve Nitelikleri
Prof. Dr.	Hukuk Başlangıcı	Doç. Dr.	Atatürk İlkeleri ve İ.T.
Prof. Dr.	Ceza Hukuku	Y. Doç. Dr.	Halkla İlişkiler
Prof. Dr.	Gelişim Psikolojisi	Y. Doç. Dr.	Toplum Psikolojisi
Prof. Dr.	İnsan Hakları	Dr.	Toplum Psikolojisi
Doç. Dr.	Ceza Hukuku	Doç. Dr.	Medeni Hukuk
Doç. Dr.	Ceza Hukuku	Okutman	İngilizce

Kaynak: İstanbul Şükrü Balcı PMYO, 2002 Eğitim-Öğretim Yılı Tanıtım Broşürü, İstanbul-2002.

Şükrü Balcı Polis Meslek Yüksek Okulu üniversitelerle de koordineli bir şekilde çalışmakta ve seçkin bir akademik kadroyla eğitim vermektedir. Bu PMY Okulu gibi bir çok okul bölgesindeki üniversiteler ile irtibatlı olarak eğitim faaliyetlerini sürdürmektedir. Ancak PMY Okullarının kendi akademik kadrolarını oluşturmaları kurumsal kültürün yerleşmesi ve eğitim sürekliliği açısından önem arz etmektedir. Ancak bugüne kadar bu konuda yeterli ilerleme sağlanamamış ihdas edilen kadroların büyük bir bölümüne atama yapılamamıştır.

Sonuç

21. yüzyılın bilim ve bilgi çağı, meslek ve yetenek çağı olacağı gerçeği ile karşı karşıyayız. Gelişmiş ülkelerde, eğitim sistemleri rekabetçi ekonominin gereksinimlerine yanıt verebilecek nitelikli işgücünün yetiştirilmesi için yeniden düzenlenmektedir. Günümüzde gerekli bilgi ve beceriden yoksun, belirli düzeyde alan eğitimi görmemiş kişilerin istihdam imkanı bulabilmeleri oldukça zordur. Mesleki eğitim içinde yer alan Polis eğitimi de büyük önem taşımaktadır. 21. yüzyılın standartlarını yakalamış bir Polis eğitimi diğer mesleki eğitim kurumlarına da örnek oluşturacaktır.

Bu amaçla çıkarılan 4652 sayılı Polis Yüksek Öğretim Kanunu büyük bir atılım niteliğindedir. Bu Kanunla daha önce orta öğrenime dayanan ve süresi sadece 9 ay olan Polis okullarının yerini 2 yıllık ön lisans eğitimi veren ve meslek yüksek okulu statüsüne kavuşan PMYO almıştır. Bu okullar hem giriş şartları hem öğrenci ve öğretim kadrosu kalitesi bakımından hem de ders programları ve içerikleri bakımından ciddi farklılıklar arz etmektedir. PMYO'nun açılması ile ileriki yıllarda polis mesleğinde çalışanların kalitesinin yükseleceği kesindir. Avrupa Birliği'ne giriş çabalarının yaşandığı ülkemizde AB standartlarında böyle mesleki eğitim kurumlarının kurulmuş olması büyük bir ilerlemedir. Önümüzdeki dönem ise bu okulların eksikliklerini tamamladıkları, yeni atılımlar yaptıkları ve kurumsal yapılanmalarını tamamladıkları bir dönem olmalıdır.

Abstract: This paper is based on a study upon a vocational education organization, Vocational Police Schools. Having had a brief look at the concept police, police education, and the history of police education in Turkey, the paper investigates Vocational Police Schools which have been founded in 2001 in its a number of dimensions.

Key Words: Vocational Police Schools, Police Education, Police, Police Academy, Vocational Education.

Kaynakça

- ALTINER, Ünal, BOZKURT, Yüksel ve A. Zarif TOPKAYA (2001). *Emniyet Teşkilatının Dünü Bugünü ve Eğitimi*. İstanbul.
- BAKAN, İsmail ve Yakup BULUT (2001). "Organizasyonlar Amacına Ulaşabilmeleri İçin Başarılı Yöneticilere İhtiyaç Duyarlar: Yönetici Eğitimi ve Geliştirmenin Sırları". 21.

- Yüzyılda Polis Eğitimi Sempozyumu Bildirileri. Ankara: Emniyet Genel Müdürlüğü Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayını: 97-110.
- ÇETİNER, Ahmet (2001). "Poliste Temel Eğitim". 21. Yüzyılda Polis Eğitimi Sempozyumu Bildirileri. Ankara: Emniyet Genel Müdürlüğü Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayını: 261-263.
- ERDOĞAN, Ramazan (2002). "Almanya/BadenWürttemberg/Villin Schveningen Polis Meslek Okulunda Polis Eğitimi". isbpmyo.edu.tr/makale/makale.html.
- ERDEM, H. Haluk (2001). "Nasıl Bir Polis, Nasıl Bir Polis Eğitimi". 21. Yüzyılda Polis Eğitimi Sempozyumu Bildirileri. Ankara: Emniyet Genel Müdürlüğü Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayını: 367- 370.
- FINDIKLI, Remzi (2001). "Polis Eğitiminin Sorunları". 21. Yüzyılda Polis Eğitimi Sempozyumu Bildirileri, Ankara: Emniyet Genel Müd. Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayını: 15-26.
- KESERCİOĞLU, Teoman ve Oğuz SERİN (2001). "21. Yüzyılda Türkiye'de ve Bazı Batı Ülkelerindeki Polisin Eğitim Programlarının Karşılaştırılması". 21. Yüzyılda Polis Eğitimi Sempozyumu Bildirileri. Ankara: Emniyet Genel Müdürlüğü Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayını: 473-482.
- KOCA, Hüseyin (2001). "21. Yüzyılda Nasıl Bir Polis Nasıl Bir Polis Eğitimi". 21. Yüzyılda Polis Eğitimi Sempozyumu Bildirileri. Ankara: Emniyet Genel Müdürlüğü Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayını: 359-366.
- POLİS YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU. Kanun No. 4652, RG: 09.05.2001/24397.
- POLİS AKADEMİSİ (2002a). Akademinin Organları, <http://www.pa.edu.tr/tr/baskanlik/index.php>? Sayfa:3.html.
- POLİS AKADEMİSİ (2002b). Polis Meslek Yüksek Okulları Listesi, <http://www.pa.edu.tr/pmyo/index.php> ? sayfa: liste,html .
- POLİS AKADEMİSİ (2001). Polis Meslek Yüksek Okulları Giriş Yönetmeliği, www.pa.edu.tr/pmyo/index.php ? sayfa: yönetmelik ,html.
- POLİS AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI (2001b) Polis Meslek Yüksek Okulları Genel Yönetim Birimleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği, R.G. No: 24554, 15 Ekim.
- POLİS AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI (2001b). Polis Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin Sosyo-Kültürel Durumu. Ankara: Polis Akademisi Başkanlığı Yayını.
- POLİS AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI (2002). PMYO Müfredat ve Uygulama Talimatı.
- SERTER, Nur (1994). *Türkiye'nin Sosyal Yapısı*. İstanbul: Filiz.
- ŞÜKRÜ BALCI POLİS MESLEK YÜKSEK OKULU. Eğitim,<http://isbpmyo.edu.tr/html>.
- ŞÜKRÜ BALCI POLİS MESLEK YÜKSEK OKULU (2002). 2002-2003 Eğitim-Öğretim Yılı Tanıtım Broşürü. İstanbul.
- TÜSİAD (1999). *Türkiye'de Mesleki ve Teknik Eğitimin Yeniden Yapılandırılması*. İstanbul:TÜSİAD Yayını
- YAZGAN, Turan (1996). "İnsan gücü Eğitimi ve Prodüktivite Ücret Münasebetleri". İstanbul: İÜ. İktisat Fakültesi Mecmuası Sabahaddin Zaim'e Armağan: 63-80.